

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (septītā palāta)

2015. gada 3. septembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Tiesību aktu tuvināšana — Kosmētikas līdzekļi — Patērētāju tiesību aizsardzība — Regula (EK) Nr. 1223/2009 — Piemērošanas joma — Krāsainas kontaktlēcas ar ornamentiem un bez dioptrijām — Norāde uz iepakojuma, ka izstrādājums ir kosmētikas līdzeklis — Patērētāju tiesību aizsardzība

Lieta C-321/14

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Landgericht Krefeld* (Vācija) iesniedza ar 2014. gada 4. jūnija un 4. augusta lēmumiem, kas Tiesā reģistrēti 2014. gada 4. jūlijā un 11. augustā, tiesvedībā

Colena AG

pret

Karnevalservice Bastian GmbH.

TIESA (septītā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], tiesneši A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*] un K. Likurģs [*C. Lycourgos*] (referents),

ģenerāladvokāts N. Jēskinens [*N. Jääskinen*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Karnevalservice Bastian GmbH* vārdā — *C. Ballke, Rechtsanwalt*,

— Čehijas Republikas valdības vārdā — *M. Smolek* un *S. Šindelková*, pārstāvji,

— Francijas valdības vārdā — *F. Gloaguen* un *D. Colas*, pārstāvji,

— Eiropas Komisijas vārdā — *G. Wilms* un *P. Mihaylova*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklauššanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

* Tiesvedības valoda — vācu.

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 30. novembra Regulas (EK) Nr. 1223/2009 par kosmētikas līdzekļiem (OV L 342, 59. lpp.) interpretāciju.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts, izskatot strīdu starp *Colena AG* (turpmāk tekstā – “*Colena*”) un *Karnevalservice Bastian GmbH* (turpmāk tekstā – “*Karnevalservice*”) par to, ka pēdējā minētā tirgoja krāsainas kontaktlēcas ar ornamentiem un bez dioptrijām (turpmāk tekstā – “attiecīgās lēcas”).

Savienības tiesības

- 3 Regulas Nr. 1223/2009 preambulas 6. apsvēruma ir šāds:

“Šī regula attiecas tikai uz kosmētikas līdzekļiem, bet ne uz zālēm, medicīnas ierīcēm vai biocīdiem produktiem. Tos var nošķirt jo īpaši tad, ja kosmētikas līdzekļi tiek precīzi definēti gan attiecībā uz pielietošanas vietu, gan izmantošanas mērķi.”

- 4 Saskaņā ar šīs regulas preambulas 7. apsvērumu:

“Novērtējumu par to, vai ražojums ir kosmētikas līdzeklis, jāveic, izskatot katru gadījumu atsevišķi un ņemot vērā visas ražojuma īpašības. [..]”

- 5 Minētās regulas 1. pantā ar nosaukumu “Darbības joma un mērķis” ir noteikts, ka:

“Lai nodrošinātu iekšējā tirgus darbību un augstu cilvēka veselības aizsardzības līmeni, ikvienam kosmētikas līdzeklim, kuru dara pieejamu tirgū, jāatbilst noteikumiem, kas paredzēti šajā regulā.”

- 6 Šīs pašas regulas 2. panta ar nosaukumu “Definīcijas” 1. punktā ir noteikts:

“Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- a) “kosmētikas līdzeklis” ir jebkura viela vai maisījums, kas paredzēts saskarei ar cilvēka ķermeņa ārējām daļām (epidermu, apmatojumu, nagiem, lūpām un ārējiem dzimumorgāniem) vai zobiem un mutes dobuma gļotādām, lai tos tikai vai galvenokārt tīrītu, smaržinātu, mainītu to izskatu, tos aizsargātu, uzturētu labā stāvoklī vai uzlabotu ķermeņa aromātu;
- b) “viela” ir ķīmisks elements un tā dabiski vai ražošanas procesā iegūti savienojumi, tostarp tās stabilizācijai vajadzīgās piedevas, kā arī izmantotajos procesos radušies piejaukumi, kas nav šķīdinātāji, kurus var atdalīt, neietekmējot vielas stabilitāti un nemainot tās sastāvu;
- c) “maisījums” ir maisījums vai šķīdums, kas sastāv no divām vai vairākām vielām;

[..]”

- 7 Regulas Nr. 1223/2009 19. panta ar nosaukumu “Marķēšana” 1. punktā būtībā ir noteikts, ka kosmētikas līdzekļus tirgū laiž tikai tad, ja uz šo līdzekļu traukiem un iepakojumiem neizdzēšamiem, viegli salasāmiem un skaidri saredzamiem burtiem ir norādīta virkne informācijas, tostarp atbildīgās personas vārds vai reģistrētais komersanta nosaukums un adrese, nominālais saturs iepakojuma laikā,

datums, līdz kuram šis kosmētikas līdzeklis, ja to pareizi glabā, pilda sākotnējo funkciju, īpaši piesardzības noteikumi, kas jāievēro lietošanā, ražotāja piešķirtais partijas numurs vai norāde, kas ļauj identificēt kosmētikas līdzekli, kā arī sastāvdaļu saraksts.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 8 *Karnevalservice* Vācijā pārdod attiecīgās lēcas. Šie izstrādājumi netiek tirgoti, lai labotu kādus vizuālus trūkumus, bet gan drīzāk, lai mainītu lietotāja tēlu, tostarp pošoties uz svētku sarīkojumiem. Uz attiecīgo lēcu iepakojuma ir šāda norāde: “Kosmētisks acu aksesuārs, kam piemērojama direktīva par kosmētikas līdzekļiem”.
- 9 2013. gada 24. oktobrī *Colena* vērsās *Landgericht Krefeld* (Krēfeldes apgabaltiesā) ar pieteikumu par pagaidu pasākumiem, lai aizliegtu *Karnevalservice* pārdot attiecīgās lēcas, uz to iepakojuma neietverot noteiktas Regulas Nr. 1223/2009 19. panta 1. punktā paredzētās norādes. Ar 2013. gada 29. oktobra un 11. decembra nolēmumiem šī tiesa šo prasību noraidīja, atzīstot, ka attiecīgās lēcas nav kvalificējamas kā “kosmētikas līdzeklis” minētās regulas izpratnē un tādēļ tā nav piemērojama.
- 10 *Colena* pārsūdzēja šo nolēmumu *Oberlandesgericht Düsseldorf* (Federālās zemes Augstākā tiesa Diseldorfā). Ar 2014. gada 9. janvāra nolēmumu šī tiesa grozīja *Landgericht Krefeld* nolēmumu un apmierināja pieprasījumu par pagaidu pasākumiem, atzīstot, ka, lai gan attiecīgās lēcas nav kvalificējamas kā “kosmētisks līdzeklis” Regulas Nr. 1223/2009 izpratnē, tām tomēr ir piemērojamas šīs regulas normas norādes uz to iepakojuma dēļ, atbilstoši kuram šīs lēcas ir “kosmētisks acu aksesuārs, kam piemērojama direktīva par kosmētikas līdzekļiem” un kas saskaņā ar Vācijas tiesībām “samērā informētam, uzmanīgam un apdomīgam parastam patērētājam” rada iespaidu, ka tās tik tiešām ir kosmētikas līdzeklis.
- 11 2014. gada 30. janvārī *Karnevalservice* par šo nolēmumu iesniedza iebildumus iesniedzējtiesā, kurai tika lūgts lemt par *Oberlandesgericht Düsseldorf* piemēroto pagaidu pasākumu pamatotību.
- 12 Lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu iesniedzējtiesa uzskata, ka tajā izskatāmās lietas izlemšanai būtiska nozīme ir atbildei uz jautājumu, vai izstrādājumam, kas nav kosmētikas līdzeklis Regulas Nr. 1223/2009 izpratnē, tomēr ir jāatbilst tās prasībām, jo uz tā iepakojuma ir norāde, kas to apzīmē par kosmētikas līdzekli, kam piemērojama “direktīva par kosmētikas līdzekļiem”. *Oberlandesgericht Düsseldorf* nolēmums apelācijā, ar ko tā grozīja iesniedzējtiesas pretējo nolēmumu, kā arī *Landgericht Essen* (Esenes apgabaltiesas) pretrunīgie nolēmumi faktiski liecina par nedrošību valsts tiesu praksē attiecībā uz Regulas Nr. 1223/2009 tvērumu.
- 13 Turklāt iesniedzējtiesa norāda, ka Vācijas tiesu nolēmumi ir pretrunīgi par jautājumu, vai uz tādām kontaktlēcām kā pamatlietā attiecas Regula Nr. 1223/2009. Tā uzskata, ka atbilde uz šādu jautājumu ir svarīga arī, lai izlemtu tajā izskatāmo lietu.
- 14 Šādos apstākļos *Landgericht Krefeld* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
 - “1) Vai Regula Nr. 1223/2009 ir interpretējama tādējādi, ka līdzeklim, kuram nav piemērojama šī regula, ir jāatbilst regulas prasībām tikai tādēļ, ka uz iepakojuma ir norādīts, ka tas ir “kosmētisks acu aksesuārs, kam piemērojama direktīva par kosmētikas līdzekļiem”?
 - 2) Vai Regula Nr. 1223/2009 ir interpretējama tādējādi, ka tā ir piemērojama tā sauktajām “efektkontaktlēcām bez dioptrijām”?

Par prejudiciālajiem jautājumiem

- 15 Ar jautājumiem, kuri jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Regula Nr. 1223/2009 ir interpretējama tādējādi, ka attiecīgās lēcas ietilpst šīs regulas piemērošanas jomā vai nu tādēļ, ka tās atbilst šīs regulas piemērošanas nosacījumiem, vai, ja tā nav, uz to iepakojuma ir norāde, ka tās ir “kosmētisks acu aksesuārs, kam piemērojama direktīva par kosmētikas līdzekļiem”.
- 16 Lai noteiktu, vai izstrādājumam ir piemērojama Regula Nr. 1223/2009, ir svarīgi atsaukties uz šīs regulas 1. pantu, kurā paredzēts, ka tās mērķis ir paredzēt noteikumus, kuriem ir jāatbilst “ikvienam kosmētikas līdzeklim, kuru dara pieejamu tirgū”. Šo pantu papildina “kosmētikas līdzekļa” definīcija, kas ietverta minētās regulas 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā.
- 17 No šo abu normu kombinācijas izriet, ka Regula Nr. 1223/2009 ir piemērojama visiem izstrādājumiem, kuri atbilst šīs regulas 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā ietvertajai definīcijai, un tikai tiem. Patiesībā, precizējot, ka minētās regulas mērķis ir paredzēt regulējumu, kuram ir jāatbilst ikvienam kosmētikas līdzeklim, ar minēto 1. pantu šīs regulas tvērums tiek attiecināts vienīgi uz šiem līdzekļiem un šis ierobežojums ir precizēts ar 2. pantā ietverto izvērsto “kosmētikas līdzekļa” definīciju.
- 18 Šo secinājumu apstiprina Regulas Nr. 1223/2006 preambulas 6. apsvērums, kurā, lai arī tas attiecas uz kosmētikas līdzekļu, no vienas puses, un zāļu, medicīnas ierīču vai biocīdu produktu, no otras puses, nošķiršanu, ir precizēts, ka šī regula attiecas “tikai uz kosmētikas līdzekļiem”.
- 19 Tādēļ ir jāpārbauda, vai attiecīgās lēcas atbilst visiem Regulas Nr. 1223/2009 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā ietvertās “kosmētikas līdzekļa” definīcijas kritērijiem. Kā izriet no šīs normas, minētās definīcijas pamatā ir trīs kumulatīvi kritēriji, proti, pirmkārt, attiecīgā izstrādājuma raksturs (viela vai vielu maisījums), otrkārt, ķermeņa daļa, ar kuru šim izstrādājumam paredzēts nonākt saskarē, un, treškārt, minētā izstrādājuma lietošanas mērķis.
- 20 Attiecībā uz pirmo kritēriju par attiecīgā izstrādājuma raksturu ir jānorāda, ka Regulas Nr. 1223/2009 2. panta 1. punkta b) apakšpunktā jēdziens “viela” ir definēts kā “ķīmisks elements un tā dabiski vai ražošanas procesā iegūti savienojumi, tostarp tās stabilizācijai vajadzīgās piedevas, kā arī izmantotajos procesos radušies piejaukumi, kas nav šķīdinātāji, kurus var atdalīt, neietekmējot vielas stabilitāti un nemainot tās sastāvu”. Šīs regulas 2. panta 1. punkta c) apakšpunktā savukārt ir noteikts, ka termina “maisījums” nozīme ir “maisījums vai šķīdums, kas sastāv no divām vai vairākām vielām”. Tātad, ņemot vērā attiecīgo lēcu objektīvās īpašības, atbilstoši kurām tās ir uzskatāmas par “priekšmetiem”, tās nav uzskatāmas par “vielu” vai “maisījumu” šīs normas izpratnē.
- 21 Attiecībā uz otro kritēriju Regulas Nr. 1223/2009 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā “kosmētikas līdzekļa” definīcijā ir uzskaitītas cilvēka ķermeņa ārējās daļas, ar kurām paredzēts saskarties šim līdzeklim. Kā skaidri norādīts šī panta detalizētajā un precīzajā tekstā, šis saraksts ir izsmēlošs, turklāt arī Savienības likumdevējs ir atteicies no jebkādiem redakcionāliem līdzekļiem, kā “kā”, “piemēram”, “tostarp”, “utt.”, kuri liecinātu par minētā uzskaitījuma aprakstošo raksturu. Attiecīgās lēcas tiek uzliktas uz acs radzenes, kura šajā izsmēlošajā uzskaitījumā nav nekādi pieminēta un nav arī minēta nevienā citā Regulas Nr. 1223/2009 normā. No tā izriet, ka attiecīgās lēcas otrajam kritērijam neatbilst.
- 22 Attiecībā uz trešo kritēriju par attiecīgā izstrādājuma lietošanas mērķi ir jānorāda, ka, tā kā attiecīgo lēcu uzdevums ir mainīt acs radzenes, uz kuras tās novietotas, izskatu, to vienīgais vai galvenais uzdevums nav tīrīt, smaržināt, mainīt izskatu, aizsargāt vai uzturēt labā stāvoklī kādu no Regulas Nr. 1223/2009 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētajām ķermeņa daļām, nedz arī uzlabot ķermeņa aromātu. Tādēļ šis kritērijs nav izpildīts.

- 23 No tā, pamatojoties uz vērtējumu, kurā atbilstoši Regulas Nr. 1223/2009 preambulas 7. apsvērumam, ir ņemtas vērā visas attiecīgo lēcu īpašības, izriet, ka nav izpildīts neviens no kumulatīvajiem kritērijiem atbilstībai šīs regulas 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzētajai “kosmētikas līdzekļa” definīcijai. Tādēļ ir jāatzīst, ka attiecīgās lēcas nav kvalificējamās kā “kosmētikas līdzeklis” šīs definīcijas izpratnē un tādējādi tām nav piemērojama minētā regula.
- 24 Šo secinājumu neatspēko apstākļi, ka uz attiecīgo lēcu iepakojuma ir norāde, ka tās ir “Kosmētisks acu aksesuārs, kam piemērojama direktīva par kosmētikas līdzekļiem”.
- 25 Faktiski, atšķirībā no Savienības likumdevēja izvēles attiecībā uz citiem izstrādājumiem, īpaši zālēm, Regulas Nr. 1223/2009 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā nav minēta izstrādājumu kategorija “pēc noformējuma”, kas izstrādājumu ļautu juridiski kvalificēt kā “kosmētikas līdzekli” tikai tādēļ, ka tas kā tāds ir noformēts.
- 26 Šis vērtējums tomēr attiecīgā gadījumā neskar tādu normu piemērošanu, kas kompetentajām iestādēm dod tiesības pārbaudīt, vai norāde uz attiecīgo lēcu iepakojuma, ka tās ir “kosmētisks acu aksesuārs, kam piemērojama direktīva par kosmētikas līdzekļiem”, nav maldinoša komercprakse.
- 27 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka Regula Nr. 1223/2006 ir interpretējama tādējādi, ka attiecīgās lēcas šīs regulas piemērošanas jomā neietilpst, lai gan uz to iepakojuma ir norāde “Kosmētisks acu aksesuārs, kam piemērojama direktīva par kosmētikas līdzekļiem”.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 28 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (septītā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 30. novembra Regulas (EK) Nr. 1223/2009 par kosmētikas līdzekļiem ir interpretējama tādējādi, ka tādas krāsainas kontaktlēcas ar ornamentiem un bez dioptrijām, kādas aplūkotās pamatlietā, šīs regulas piemērošanas jomā neietilpst, lai gan uz to iepakojuma ir norāde “Kosmētisks acu aksesuārs, kam piemērojama direktīva par kosmētikas līdzekļiem”.

[Paraksti]